

Sygn. akt III Ca 1230/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Tatarczyk

Sędzia SO Anna Hajda (spr.)

SR (del.) Łukasz Malinowski

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa W. G.

przeciwko M. G.

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 19 maja 2015 r., sygn. akt IV RC 55/15

oddala apelację.

SSR (del.) Łukasz Malinowski SSO Tomasz Tatarczyk SSO Anna Hajda

1)UZASADNIENIE

W. G. wniósł o uchylenie alimentów zasądzonych na rzecz byłej żony M. G. wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 26.06.2008r. w sprawie o sygn. IV RC 428/07/6, z dniem wniesienia pozwu, w uzasadnieniu wskazując na zmianę sytuacji życiowej pozwanego który aktualnie utrzymuje się ze świadczenia w wysokości 560 zł netto i pozostaje osobą bezdomną natomiast pozwana nabyła prawo do emerytury.

W dniu 4 marca 2014r. Sąd Rejonowy w Rybniku wydał wyrok zaoczny uwzględniający powództwo w całości.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie wyroku zaocznego pozwana wniosła o oddalenie powództwa podnosząc iż rozwód został orzeczony z winy powoda, a pozwana uzyskuje emeryturę w wysokości 600,00 zł/m, jest zmuszona korzystać z pomocy dzieci, nadto leczy się na liczne schorzenia.

Na rozprawie w dniu 17 lutego 2015r. Pełnomocnik powoda zgłosił żądanie ewentualne obniżenia alimentów do kwoty 150 zł/m począwszy od wniesienia pozwu.

Wyrokiem z dnia 19 maja 2015 roku Sąd Rejonowy w Rybniku w punkcie pierwszym uchylił wydany w sprawie wyrok zaoczny, a w punkcie drugim oddalił powództwo.

Podstawą tej treści rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy.

Alimenty w aktualnej wysokości na rzecz pozwanej, byłej żony powoda, ustalono wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 26 czerwca 2008r. w sprawie IV Rc 428/07/46 na kwotę 350 zł miesięcznie. W czasie orzekania obowiązku alimentacyjnego strony były już po prawomocnym rozwodzie orzeczonym z winy W. G. w sprawie II Rc 1514/03.

W czasie ustalania ostatniego obowiązku alimentacyjnego w 2008r. M. G. nie pracowała i nie uzyskiwała świadczeń emerytalnych lub rentowych. Zamieszkiwała w R. w mieszkaniu użyczonym przez córkę prowadząc jednoosobowe gospodarstwo domowe. Leczyła się na osteoporozę, zmiany zwyrodnieniowe, kręgosłup, chorobę wieńcową. Od 2000r. Występowała u niej niepełnosprawność stopnia lekkiego. Koszty swojego utrzymania oceniała na kwotę 700 zł/m. Z wykształcenia jest fryzjerem.

W. G. w czasie orzekania podwyższenia obowiązku alimentacyjnego uzyskiwał dochód w wysokości 745,13 zł brutto z czego potrącano tytułem alimentów kwoty po 412 zł. Posiadał orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. (data powstania 1992r.) Podnosił iż zamieszkiwał sam w W. w wynajętym mieszkaniu za które płacił 433 zł plus opłaty za media.

Obecnie 68 letni powód utrzymuje się z emerytury której wysokość wynosi około 1570 zł brutto. Z tej kwoty dokonywane są potrącenia egzekucyjne w kwocie 740 zł . Do wypłaty pozostaje kwota 570 zł. Zamieszkuje samodzielnie w B. w użyczonym mieszkaniu. Koszty mieszkania to czynsz w kwocie 450 zł oraz media 200 zł. Na wyżywienie przeznacza 500 zł, środki czystości 100 zł, telefon 30 zł, leki 180 zł. Cierpi na schorzenia zwyrodnieniowe stawów, kręgosłupa, dnę moczanową, zapalenie nerek.

Koszty utrzymania powoda to kwota nie mniejsza niż 1200 zł/m. Tymczasem powód nie podaje aby posiadał inne źródła utrzymania lub też aby zaciągał zobowiązania na potrzeby bieżącej konsumpcji. Z tego wyprowadzono ustalenie iż powód posiada inne nieujawnione dochody w kwocie co najmniej 600 zł/m które pozwalają mu na pokrycie ustalonych powyżej kosztów utrzymania.

Zarazem wobec powoda toczy się egzekucja z innych tytułów egzekucyjnych (poza alimentami) jednak powód nie wykazał konkretnych wartości długów.

Pozwana ma aktualnie 65 lat. Uzyskuje emeryturę w wysokości 648 zł/m. Innych dochodów nie posiada. Mieszka w mieszkaniu użyczonym nieodpłatnie przez córkę. Pokrywa koszty mediów które wynoszą przeciętnie po 200 zł/m a także koszty na utrzymanie wspólnoty dotyczącej nieruchomości w kwocie około 200 zł/m. Ponosi typowe koszty związane z bieżącym utrzymaniem jak wyżywienie, odzież, środki czystości które łącznie Sąd ustalił na kwotę 600 zł/m. Leczy się na nadciśnienie, serce, kręgosłup i inne. Koszt leków to około 120 zł/m. Łącznie jej koszty utrzymania wynoszą nie mniej niż 1120 zł/m. Korzysta z okazjonalnej pomocy dorosłych dzieci ponieważ aktualne dochody nie pozwalają na pokrycie bieżących kosztów utrzymania.

W tak ustalonym stanie faktycznym przywołał Sąd Rejonowy dyspozycję art. 138 krio i art. 60 krio wskazując, że w realiach niniejszej sprawy nie doszło do zmiany stosunków związanej z pogorszeniem sytuacji życiowej i dochodów powoda a zarazem polepszeniem sytuacji pozwanej wobec czego powództwo zostało oddalone, a wydany uprzednio w sprawie wyrok zaoczny podlegał uchyleniu.

Z wyżej wskazanym orzeczeniem nie zgodził się powód wywodząc apelację i zaskarżając wyrok w całości. Skarżący zarzucił : - sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebrany w sprawie materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że dochód powoda umożliwia mu płacenie alimentów na rzecz pozwanej w kwocie po 350 złotych miesięcznie w sytuacji gdy rzeczywisty dochód powoda kształtuje się na poziomie około 1.400,00 złotych miesięcznie i jest zbliżony do dochodu uzyskiwanego przez pozwaną; - sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebrany w sprawie materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że sytuacja majątkowa pozwanej w wyniku rozwodu uległa istotnemu pogorszeniu mając na uwadze sytuację materialną stron istniejącą w chwili orzekania w sytuacji gdy z zebranego

w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż sytuacja finansowa pozwanej w porównaniu do daty wydania orzeczenia w przedmiocie rozwodu uległa znacznej poprawie; - naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść orzeczenia, a to art. 217 kpc w zw z art. 236 kpc poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z akt spraw komorniczych dotyczących egzekucji toczących się przeciwko powodowi w sytuacji gdy przeprowadzenie tego dowodu było wymagane w celu ustalenia aktualnych możliwości płatniczych powoda.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa. Skarżący wniósł także o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie przed Sądem II instancji.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie i obciążenie powoda kosztami procesu w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie mogła odnieść skutku wobec trafności zaskarżonego orzeczenia.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił w sprawie stan faktyczny, wskazał fakty, które uznał za udowodnione oraz dowody na których się oparł. Z tak ustalonego stanu faktycznego wyprowadził Sąd I instancji trafne wnioski, prawidłowo także zastosował wskazane w pisemnych motywach rozstrzygnięcia przepisy prawa.

W pierwszej kolejności, odnosząc się do zarzutu apelacji dotyczącego trafności poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych, wskazania wymaga, że Sąd odwoławczy ma ograniczone możliwości ingerencji w ustalenia faktyczne poczynione przez sąd pierwszej instancji. Ewentualna zmiana tychże ustaleń może być dokonywana zupełnie wyjątkowo, w razie jednoznacznej wymowy materiału dowodowego oraz oczywistej błędności oceny tegoż materiału. Jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona. Odnosząc powyższe uwagi do okoliczności rozpoznawanej sprawy nie sposób przypisać Sądowi Rejonowemu uchybień wskazanych powyżej, które uprawniałyby do ingerencji w treść poczynionych przez ten Sąd ustaleń faktycznych. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, trafnie ustalając zarówno możliwości finansowe i majątkowe stron jak i wysokość środków potrzebnych na zaspokojenie ich uzasadnionych potrzeb. Rację ma skarżący, że w stosunku do stanu będącego podstawą ukształtowania obowiązku alimentacyjnego powoda względem powódki doszło do zmiany sytuacji finansowej powódki, a mianowicie uzyskała ona uprawnienie do świadczenia emerytalnego, którego wysokość wynosi obecnie 648 złotych. Umyka jednakże powodowi, że także jego sytuacja finansowa uległa poprawie, gdyż w poprzednim postępowaniu deklarował dochody rzędu 740 złotych miesięcznie, a obecnie uzyskuje emeryturę na poziomie 1.570,00 złotych. W tym miejscu nie sposób nie podzielić poglądu Sądu Rejonowego co do kompletności wykazywanych przez powoda dochodów. Uzasadnioną wątpliwość bowiem musi budzić okoliczność, że wskazywane przez powoda koszty utrzymania w sposób znaczący przewyższają uzyskiwane dochody. Nie można także tracić z pola widzenia okoliczności, że w rozpoznawanej sprawie zakres obowiązku alimentacyjnego kształtowany jest dyspozycją art. 60 par. 2 krio. Przepis ten konstytuuje tzw. rozszerzony obowiązek alimentacyjny, a przesłanką do jego zastosowania jest okoliczność, że rozwód pociągnął za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego rozkładu pożycia, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku. Niewątpliwie gdyby strony niniejszego postępowania w dalszym ciągu pozostawały w związku małżeńskim sytuacja materialna pozwanej byłaby bardziej korzystna niż ma to miejsce obecnie, przede wszystkim bieżące koszty utrzymania stron, takie jak opłaty za mieszkanie czy media pokrywane byłyby jednorazowo z dochodów uzyskiwanych przez małżonków.

Zupełnie niezrozumiałą jest zarzut apelacyjny dotyczący nieprzeprowadzenia dowodu z akt egzekucyjnych. W tym miejscu godzi się wskazać, że na rozprawie w dniu 17 lutego 2015 roku pełnomocnik powoda zobowiązany został do przedłożenia w terminie 14 dni informacji sporządzonych przez komornika o wysokości długów powoda,

przebiegu postępowania egzekucyjnego oraz tytułów egzekucyjnych. W określonym terminie zobowiązanie nie zostało wykonane, a na rozprawie w dniu 26 marca 2015 roku Sąd je ponowił, pod rygorem uznania, że powód nie wykazał istnienia i wysokości zadłużenia. W kolejnym terminie zobowiązanie Sądu nie zostało wykonane, co musiało skutkować uznaniem, iż twierdzenia powoda w tym zakresie pozostały gołosłowne i nieudowodnione.

Reasumując powyższe, apelacja powoda jako pozbawiona uzasadnionych podstaw podlegała oddaleniu, stosownie do dyspozycji art. 385 kpc.

SSR (del.) Łukasz Malinowski SSO Tomasz Tatarczyk SSO Anna Hajda